

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNA I HERCEGOVINA
ZENIČKO – DOBOJSKI KANTON
GRAD ZENICA
Savjet plana Grada Zenica**

Zenica, 07.12.2023. godine

**ZAPISNIK
sa III sjednice Savjeta plana**

Dana 23.11.2023. godine sa početkom u 11,00 sati, u prostorijama Gradske uprave održana je III sjednica Savjeta plana za izradu Urbanističkog plana Grada Zenica za period 2021-2041. godine kojoj je prisustvovalo 10 od ukupno 24 člana Savjeta plana, predstavnici Nosioca izrade Urbanističkog plana Grada Zenica (u daljem tekstu UP) – Kantonalni zavod za urbanizam i prostorno uređenje, te predstavnici Nosioca pripreme Urbanističkog plana Grada Zenica iz Službe za urbanizam.

Sjednici su prisustvovali sljedeći članovi Savjeta plana:

1. Mirsad Heleg, dipl.ing.arh, zamjenik predsjednice,
2. prof.dr. Nihad Čengić, dipl.ing.arh, član,
3. prof.dr. Samir Lemeš, dipl.ing.maš. član,
4. mr.sci Bojana Primorac, članica,
5. Samira Karić, dipl.ing.arh. članica
6. Vedina Babahmetović, dipl.ing.arh, članica
7. Zvezdan Turkić, dipl.ing.arh.član,
8. Aida Sumbuljević, dipl.ing.arh, članica,
9. Merhun Arnaut, dipl.ing.rud. član,
10. Sadudin Hadžimejlić, dipl.ing. član

Sjednici Savjeta plana nisu prisustvovali:

1. Emilija Pašalić, dipl.ing.arh. predsjednica,
2. prof.dr. Jasenka Čakarić, dipl.ing.arh, članica,
3. Amra Mehmedić, dipl.ecc, članica
4. Mladen Perić, dipl.ecc, član
5. doc.dr. Mirza Džananović, član,
6. dr.sci Haris Mešić, dipl.ing.građ., član
7. Kemal Veledar, dipl.ing.maš. član,
8. Džafer Dautbegović, dipl.ing.maš. član.
9. Sead Pašić, dipl.soc., član
10. Roksanda Školjić, dipl.ing.građ., članica
11. Muhamed Husremović, dipl.ing.građ. član,
12. Zlatan Ekmešić, dipl.ing.građ. član,
13. Nail Arnaut, dipl.ing.el. član.
14. Mešić Haris, dipl.ing.građ. član.

Ispred Kantonalnog zavoda za urbanizam i prostorno uređenje kao Nosioca izrade Urbanističkog plana Grada Zenica, sjednici su prisustvovali:

Refik Zeković, dipl.ing.građ-direktor,

Samira Spahić-Rustempašić, dipl.ing.arh.

Merlina Lemeš, dipl.ing.arh.

Damir Črnica, dipl.ing.maš.

Jasminka Alagić, bach.ing.građ.

Muamera Zahić, dipl.ecc

Saša Kovačević, građ.tehničar

Prisutnim se obratio zamjenik predsjednice Savjeta plana **Mirsad Heleg**, dipl.ing.arh., te nakon uvodnog pozdrava konstatovao da je za održavanje sjednice prisutan dovoljan broj članova i da se ista može održati. Nakon toga riječ je dao Nosiocu izrade Plana.

Samira Spahić-Rustempašić, dipl.ing.arh. kao voditelj i koordinator poslova na izradi Urbanističkog plana Grada Zenica prezenirala je osnovnu koncepciju Plana.

Zatim su ostali saradnici na izradi Plana obrazložili Prostornu osnovu po oblastima:

- **Jasminka Alagić, bach.ing.građ.** obrazložila je saobraćajnu infrastrukturu.
- **Samira Spahić-Rustempašić, dipl.ing.arh.** obrazložila je društveni sadržaj po rejonima i urbanim jedinicama.
- **Merlina Lemeš, dipl.ing.arh.** dala je osvrt na škole, predškolske ustanove i objekte zdravstvene zaštite.
- **Muamera Zahić, dipl.ecc** obrazložila je privredu i poslovne zone.
- **Samira Spahić-Rustempašić, dipl.ing.arh.** obrazložila je zelenilo izvan užeg gradskog područja, parkove, sportske objekte i rekreaciju, te raspored stambenih zona.

Nakon prezentacije Prostorne osnove od strane Nosioca izrade pristupilo se diskusiji članova Savjeta plana.

Zvezdan Turkić, smatra da je prezentacija bila odlična. Istakao je da je saobraćaj jedna od najvažnijih stvari. Nejasno mu je zašto se ukinula veza na Bojinom viru?

Jasminka Alagić je odgovorila na to pitanje. Smatra da to nije dobro rješenje, jer ako se uradi most na Bojinom viru, ide se na Bimišće i izlazi na kružni tok u Radakovu, te opet dokazi do kolapsa u saobraćaju. Drugi razlog je što se nije štitio koridor za tu saobraćajnicu. Smatra da je bolja varijanta, odnosno kompenzacija za to je "rudarski most".

Zvezdan Turkić ističe problem tunela kod Bolnice. Kako ostvariti tu vezu i da li je to tehnički moguće?

Općenito za plan smatra da su neke stvari detaljno obrazložene, dok sa druge strane neke nedostaju. Npr. lokalitet KPZ-a je detaljno obrazložen, mada je mišljenja da se taj kompleks nikada neće izmjestiti, dok sa druge strane Garnizon nije spomenut. Lokalitet Garnizona je npr. idealna lokacija za kampus, koncertnu dvoranu, centar za kulturu i slično.

Smatra da treba ostaviti opcije, da plan ne treba da ima "zakovane stvari", nego da ima suštinske stvari. Ne treba planirati detaljno, nego okvirno.

Drugi problem plana je što je malo tretiran sport. Na lokalitetu Plandilo potrebno je planirati sport, a ne polazište za žičaru.

Samira Rustempašić je dala obrazloženje na Zvezdanov komentar.

Prvo, obzirom da se na lokalitetu Garnizona nalaze ostaci ranohrišćanske bazilike, potrebno je ovaj prostor definisati kao zaštićeno područje.

Drugo, koncertna dvorana sa 1.200 mjesta i muzička akademija su neophodni u gradu. Ona je planirana na parkingu kod KPZ-a, što je izvodivo i bez izmještanja KPZ-a.

Vedina Babahmetović, slaže se sa Zvezdanom da je prezentacija plana odlična, te smatra da prezentacija za javnost treba da se radi na ovom principu.

Konstatovala je da je grad od "uzavrelog", postao mrtav grad.

Prvo na šta se osvrnula su objekti društvene infrastrukture. Smatra da im je dat prevelik značaj, treba ih planirati s mjerom, a ne megalomanski. Pozorište je neiskorišteno. Smatra da treba maksimalno ići na okvirno planiranje, a ne određivati konkretnu lokaciju. S tim u vezi smatra da je kulturu potrebno gurnuti u poslovnu zonu. Planirati rekonstrukciju postojećih hala, iskoristiti postojeće resurse poslovne zone (zone Željezare). Koristiti postojeće "blago", a ne graditi nove objekte. Zonu Željezare ne planirati kao poslovnu zonu, nego zonu za kulturne sadržaje.

Samira Rustempašić dala je osvrt na Vedinu diskusiju. Plan treba da ima viziju. Smatra da je kultura devastirana i da je neophodno planirati veću koncertnu dvoranu. Grad pored pozorišta treba da ima dvoranu sa min. 1.200 mjesta. Pored toga smatra da treba ispitati da li se može izvršiti prenamjena i rekonstrukcija objekata u krugu Željezare.

Vedina Babahmetović u nastavku je istakla da u gradu globalno postoji višak školskih objekata, te da problem nedostatka škole za djecu sa posebnim potrebama treba rješavati rekonstrukcijom nekog od postojećih školskih objekata. Potrebno je iskoristiti postojeće kapacitete, rekonstruisati postojeće objekte, a ne graditi nove kao što su koncertna dvorana, škole, vrtići itd.

Samira Rustempašić, objasnila je da plan mora da štiti prostor, te omogućiti stvaranje prostora za ugodno življenje.

Vedina Babahmetović, što se tiče lokaliteta KPZ-a, smatra da se taj kompleks nikada neće izmjestiti, te je nerealno tu planirati neke druge sadržaje.

Zvezdan Turkić, smatra da je moguća rekonstrukcija postojećih hala, ali je veoma skupa i neisplativa. Zato treba planirati fleksibilno, a ne da neki objekat, kao što je koncertna dvorana bude na ovoj ili onoj lokaciji.

Vedina Babahmetović je istakla i problem vrtića, da se otvaraju u neadekvatim objektima i prostorima, a postojeći objekti namjenski građeni su prazni i neiskorišteni.

Merlina Lemeš, objasnila je da je planom upravo i predviđeno da se iskoriste postojeći resursi, koji su uglavnom smješteni u gradskom centru, ali problem je sa prigradskim područjem, gdje nedostaje tih sadržaja.

Vedina Babahmetović nastavila je izlaganje, naglašavajući problem stanovanja, te da je trenutno vrlo malo stambene gradnje. U tom smislu potrebno je postojeći objekat "Rudarski

hotel" rekonstruisati u studentski smještaj, a ovu zonu u kojoj se nalazi predmetni objekat definisati kao stambeno-poslovnu zonu, umjesto planirane poslovne zone.

Merhun Arnaut, smatra da je potrebno precizirati prostor eksploatacionog polja Stara jama. Potrebno je obratiti se rudniku, da daju odgovor za status ovog eksploatacionog polja. Donesena je odluka o zatvaranju eksploatacionog polja Stara jama, kao što je bilo i za Stranjane. U roku od godinu dana dobiće rješenje o ispisu iz registra. Kada se neki lokalitet ispiše iz eksploatacionog polja, izjava će se davati općini (gradu), umjesto rudniku.

Lokaciju Doma rudara i upravni kompleks planirati kao zaštićeni kompleks.

Slaže se da je potrebno lokalitet na kojem se nalazi Rudarski hotel planirati kao stambeno-poslovnu zonu, a ostatak da bude poslovna zona.

Lokalitet Halda treba tretirati kao zaštitno zelenilo.

Aida Sumbuljević, također ističe da je prezentacija plana bila inovativna, ali je bilo poželjno da su prezentirane paralelne karte.

Postavila je pitanje zašto je planirano pet, umjesto četiri rejona i zašto se išlo na koncept Zenica-Sjever, Zenica-Jug, umjesto zbog rijeke Bosne kao prirodne granice, na Zenica-Istok, Zenica-Zapad.

Samira Rustempašić, objasnila da rijeka Bosna ne bi trebalo da bude barijera, odnosno granica. Rijeka je nešto što bi trebalo da spaja, a ne da dijeli ljude.

Aida Sumbuljević, imala je primjedbu na tunelsku varijantu. Nije opravdana i ne bi trebalo da se zadire u krug bolnice.

Zvijezdan Turkić, ističe da je u krugu bolnice planiran Medicinski fakultet, zato ovaj prostor treba zaštititi.

Samira Rustempašić, Bolnica nikada nije dostavila petogodišnji plan, tako da se ne zna u kom pravcu će se razvijati, a samim tim i kako tretirati i planirati ovaj prostor.

Aida Sumbuljević, smatra da je kružni tok Babina rijeka sa još jednim krakom na M17 dobro rješenje. Također smatra da zona Rudnika i zona Mitala treba da budu rezervisane površine, a ne radne zone.

Mirsad Heleg, smatra da je to velika površina, tako da ti lokaliteti mogu biti kombinacija i radne zone i rezervisane površine.

Samira Rustempašić, poslije pet godina treba raditi reviziju planskog dokumenta, pa se može korigovati namjena zone.

prof. Nihad Čengić, objasnio je da samo ako se desi dramatična promjena ide se na reviziju plana.

Najveći neprijatelj budućnosti je fleksibilnost. Prilagoditi pojedinačne interese zajednice.

Čuvamo zemljište za one funkcije koje su sigurne da će biti dobre za čovjeka. Treba obnavljati čitav grad.

Društvena infrastruktura spada u najvišu ekonomsku djelatnost. Ona je pokretač.

Naglasio je da što više čita ovaj dokument, postaje mu odbojniji. Potrebno je obezbijediti skraćenu verziju za javnost.

Koncepcija nije završena, odnosno treba je ojačati.

Plan iz 1983. godine planira saobraćajni prsten oko grada. Potrebno ga je zadržati kao osnovni koncept.

Planirati u svaku urbanu jedinicu po jedan rejonski centar, što predstavlja sistem disperzije.

To pomaže ekonomiji, ne zagađenju, vremenu, ugodnom življenju, zato što je sve na prihvatljivoj distanci. Nema nepotrebnog kretanja do udaljenih tačaka.

Predvidjeti novi most na sjevernom ulazu u grad. Saobraćaj gdje ga postavimo, on će tu i biti, sve ostalo je fleksibilno.

Prečistač, spada u komunalne objekte i ne pripada poslovnoj zoni.

Na lokalitetu Antena se planira izgradnja tržišnih centara. Ovaj plan bi to trebao zabraniti, da se stvara koncentracija trgovina.

Neki gradovi zabranjuju izgradnju tržišnih centara na ulazu u grad, zato što se dešava migracija stanovništva, nepotrebno kretanje.

Napraviti rejonski centar, ali ne praviti nešto što će parirati gradskom centru.

Zašto se mijenja spratnost od P+8, koja je definisana u prošlom planu? Zašto je bolje ako gradimo višestruke objekte do P+16?

Potrebno uraditi Program revizije centralnog prostora grada Zenica.

Park Trg rudara je pretvoren u tržišni centar, to treba da piše u planu. Radimo krivo. Govorimo o stvaranju zelenih površina, a u isto vrijeme na toj zelenoj površini gradimo objekat od 100m.

U smjernicama iz 2014. godine, spratnost objekata je P+4.

Vedina Babahmetović je istakla da je neohodno širenje stambenih zona. Za objekte društvene infrastrukture smatra da je njihova izgradnja nerealna, čuvaju se lokacije za objekte, koji nikada neće biti izgrađeni.

Mirsad Heleg smatra da iako se u nekim prigradskim područjima izgrade objekti kulture (pozorište, kino dvorane itd.) neće se promijeniti svijest ljudi i dalje će biti fluktuacija ljudi ka gradskom centru.

Slaže se da fleksibilnost može biti opasna, ali smatra da recimo zona koja je poslovna može biti kombinovana sa drugim sadržajima.

Istakao je da postoji neusaglašenost u legendama i oznakama u Planu.

Nema karte koja se preklapa, da se vidi šta je novo, a šta staro.

Nedostaje skraćena verzija, koja će se prezentirati javnosti.

Pitanje Garnizona i KPZ-a, ta područja trebaju biti zaštićena područja, da se u ovom trenutku ne planiraju sadržaji koji nisu sigurni, odnosno izvjesni za realizaciju. Zašto je u KPZ-u planirana kreativna industrija, zašto tu kreativnu industriju ne planirati tamo gdje se odmah može realizovati, kao što je recimo Papirna. Potrebno je realno (životno) planiranje, a ne neostarivo. Možemo mi napraviti pet koncertnih dvorana, ali to neće funkcionisati, neće ljude držati tamo.

Što se tiče Rače hoćemo li mi kao Savjet plana usvojiti da je to zelena zona, mada se taj lokalitet i dalje koristi kao odlagalište, a izgledno je da će tako i ostati, jer Federalni organi to prihvataju kao odlagalište. Imamo li mi tu moć da se izborimo, ako u planu predvidimo da je to zelena površina, da to tako i bude.

Da li je lokalitet Mutnica planirana za širenje stanogradnje?

Samira Rustempašić je odgovorila da Mutnica nije planirana za stambenu izgradnju, nego je to poljoprivredno i šumsko zemljište.

Mirsad Heleg je postavio pitanje postojanja poljoprivrednog i šumskog zemljišta u granicama Urbanističkog plana. U Prostornom planu je definisano da u granicama UP-a nema poljoprivrednog zemljišta.

Prof. Nihad Čengiđ ističe da u Zakonu stoji da pored građevinskog zemljišta mogu da budu i druga zemljišta, a ta druga zemljišta su poljoprivredno i šumsko zemljište.

Aida Sumbuljević, u Zakonu je definisano druga zemljišta, nije rečeno da je to poljoprivredno i šumsko, mogu to recimo biti zelene površine. U užem urbanom području nema poljoprivrednog zemljišta, ali u širem može da bude.

Prof. Nihad Čengiđ, jedino kada se radi o prirodnom priraštaju (povećanju broja stanovnika) u tom slučaju se poljoprivredno zemljište može pretvarati u građevinsko zemljište.

Aida Sumbuljević, predlaže da se poljoprivredno i šumsko zemljište planira kao zelene površine u užem urbanom području.

Zvezdan Turkić isto smatra da ovaj lokalitet Mutnica, koji je veoma ugodan za življenje treba urbanizirati.

Mirsad Heleg je nastavio svoje izlaganje. Trebalo bi planirati polaznu stanicu žičare ispod groblja, a iznad petlje Blatuša. Dolazna stanica je pored spomenika na Smetovima.

Zatim je izlaganje nastavio ističući niz saobraćajnih rješenja, koje treba uvrstiti u plan, a koji će se dostaviti Nosiocu izrade.

- Planirati kružni tok Drivuša-Dolača. Sada je to trokraka raskrsnica (kada se ide iz pravca Sarajeva za Mošćanicu).
- Prijedlog željeznica je ukinuti pružni prelaz u Lukovom polju, a da se saobraćajni priključak za stanovnike koji žive u ovom dijelu Lukovog polja radi direktan priključak na M-17.
- Kružni tok Pečuj
- Kružni tok Zacarina

Potrebno je pješačke saobraćajnice označiti drugačije u odnosu na kolske.

Rejonski centar za Crkvice planiran je ispod Makova. Trebalo bi iskoristiti postojeće resurse kod kina i tu formirati rejonski centar. Premjestiti ga sa KRIP-a u Crkvice.

Mirsad Heleg predlaže da se načelno usvoji koncepcija, a da se dostavljeni prijedlozi ugrade u Prednacrt, te da se u Prednacrtu vidi da li su stvari dobro postavljene ili nisu.

prof. Nihad Čengiđ odgovara da je to sada nemoguće. Ističe da je neophodno učešće javnosti prije usvajanja koncepcije. Učešće javnosti unutar perioda pripreme treba da postoji. Nosioc pripreme svoje primjedbe i usvojene primjedbe članova Savjeta plana dostavlja Nosiocu izrade. Nosioc izrade koriguje plan u skladu sa primjedbama, te priprema dokument za prezentaciju javnosti, na način da bude razumljiv građanima.

Samira Rustempašić, ističe da rokovi za korekcije trebaju da budu realni. Kada se od Nosioca pripreme dobiju primjedbe, sugestije i ostala potrebna dokumentacija za saobraćaj i drugo, Nosioc izrade će utvrditi koji je to realan vremenski rok za korekciju plana.

ZAKLJUČCI

1. Svi članovi Savjeta plana su u obavezi da dostave svoje primjedbe i sugestije na Plan. Nosioc pripreme treba dostaviti Plan na uvid svim službama u gradskoj upravi i javnim ustanovama, da daju svoj osvrt.

Prostornu osnovu je neophodno doraditi sa svim prispjelim primjedbama i sugestijama, koje će biti dostavljene Nosiocu izrade plana od strane Nosioca pripreme.

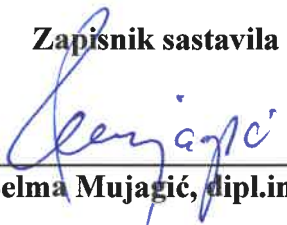
Nakon toga plan je potrebno izložiti javnosti, te i te primjedbe ukoliko ih bude, razmotriti i eventualno ugraditi u Prostornu osnovu.

2. Rok za korekcije će utvrditi Nosioc izrade Plana u skladu sa obimom posla.

3. Potrebno napraviti skraćenu verziju za potrebe organizovanja javne tribine.

Sjednica Savjeta plana završena u 17:00 sati.

Zapisnik sastavila

Selma Mujagić, dipl.ing.arh.

Zamjenik predsjednice
Savjeta plana

Mirsad Heleg, dipl.ing.arh.